

ШТА РАДИ АПЕЛАЦИОНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО

У НОВОМ САДУ?

Како би се на најједноставнији начин објаснила улога, начин поступања и надлежности, Апелационог јавног тужилаштва, потребно је објаснити организацију свих јавних тужилаштва на територији Републике Србије.

Свако јавно тужилаштво је јединствен и самосталан државни орган који гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом и самостално је у вршењу своје надлежности.

Јавна тужилаштва на територији Републике Србије чине: Врховно јавно тужилаштво, као највише јавно тужилаштво, потом Апелациона јавна тужилаштва, Виша јавна тужилаштва, Основна јавна тужилаштва и Јавна тужилаштва посебне надлежности: Јавно тужилаштво за организовани криминал и Јавно тужилаштво за ратне злочине. У оквиру Вишег јавног тужилаштва у Београду, постоји и посебно одељење које се бави високо технолошким криминалом.

На територији Врховног јавног тужилаштва, што је територија целокупне РС, поступају 4 Апелациона јавна тужилаштва: Апелационо јавно тужилаштво у Београду, Апелационо јавно тужилаштво у Нишу, Апелационо јавно тужилаштво у Крагујевцу и Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду. На територији сваког од апелационих јавних тужилаштва, поступа већи број виших и основних јавних тужилаштва.

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду основано је за подручје Апелационог суда у Новом Саду и своју надлежност врши за подручје виших јавних тужилаштва у Новом Саду, Суботици, Сомбору, Зрењанину, Сремској Митровици и Шапцу.

Апелациона јавна тужилаштва, као друга у хијерархији тужилаштва, која су непосредно подређена Врховном јавном тужилаштву, а надређена свим вишим и основним тужилаштвима са своје територије, не сматрају се активним тужилаштвима у правом смислу те речи.

Апелационо јавно тужилаштво **надлежно је да поступа пред Апелационим судом**, који је суд опште надлежности и вишег ранга у односу на више и основне судове.

Апелациона јавна тужилаштва, као ни Апелациони судови, немају надлежност у првом степену.

У другом степену, Апелационо јавно тужилаштво поступа пред Апелационим судом, који одлучује поводом жалби на одлуке виших судова и поводом жалби на одлуке основних судова, само за кривична дела за која се може изрећи казна затвора већа од пет година.

У трећем степену, Апелационо јавно тужилаштво, по жалби, поступа пред Апелационим судом, само ако је у другом степену оптужени оглашен кривим тако што је преиначена првостепена ослобађајућа пресуда.

Надаље, Апелационо јавно тужилаштво **решава о сукобима надлежности** између Виших и Основних јавних тужилаштава са свог подручја.

Битна улога Апелационог јавног тужилаштва је да **прати и усмерава рад основних и виших јавних тужилаштава**, надлежних да поступају непосредно у кривичним предметима на територији Апелационог јавног тужилаштва, а са циљем њиховог уједначеног поступања. О неправилностима уоченим у раду приликом вршења инструкционих прегледа сачињавају се Записници, који се потом достављају подручним нижим јавним тужилаштвима на која се односе, ради отклањања тих неправилности.

Апелационо јавно тужилаштво **стара се о уједначавању јавнотужилачке праксе** на свом подручју, издаје обавезна упутства нижим јавним тужилаштвима за поступање у појединим предметима и о спорним питањима која су од значаја за функционисање јавних тужилаштава, одржава колегијуме и обавештава Врховно јавно тужилаштво.

Поред општег праћења рада јавног тужилаштва у борби против криминалитета и остваривања уставности и законитости, Апелационо јавно тужилаштво прати поступање надлежних јавних тужилаштава у предметима од ширег друштвеног значаја или за која је заинтересована јавност, као и поступање јавних тужилаштава у случајевима када средства јавног информисања указују на привредни криминал, праће новца, трговину људима, корупцију, као и друга кажњива дела.

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду **обавештава јавност** о стварима у којима поступа, ако то не штети интересима поступка, када за то постоји интересовање јавности о питањима из своје надлежности, тако и о питањима из надлежности нижих јавних тужилаштава.

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду **поступа по приговорима изјављеним против решења виших јавних тужилаца са свог подручја**, којима је донета одлука да се одбаци кривична пријава, обустави истрага или одустане од кривичног гоњења. Оштећени има право да поднесе приговор у року од осам дана од дана пријема решења вишег јавног тужиоца, а јавни тужилац апелационог јавног тужилаштва у року од 15 дана доноси одлуку, у форми решења, против ког није дозвољена жалба.

Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду, такође **поступа по приговорима изјављеним због неправилности у току истраге** пред вишим јавним тужилаштвима на свом подручју. Јавни тужилац апелационог јавног тужилаштва ће у року од 8 дана од дана пријема приговора окривљеног, донети решење, против ког није дозвољена жалба, ни приговор.

Решењем којим усваја приговор јавни тужилац ће издати обавезно упутство надлежном вишем јавном тужиоцу да отклони утврђене неправилности.

Јавна тужилаштва су дужна да свој рад организују тако да грађани могу на ефикасан начин остварити своја права и законом заштићене интересе из надлежности јавног тужилаштва.

Из наведеног разлога, Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду **поступа по притужбама и представкама странака на рад** виших главних јавних тужилаца на својој територији, а главни јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду поступа и по представкама и притужбама на рад јавних тужилаца у Апелационом јавном тужилаштва. Свако ко има оправдани интерес и обратио се јавном тужилаштва за поступање у стварима за које је надлежно јавно тужилаштво, има право на подношење представке или притужбе на рад јавног тужилаштва, као и да о одлуци по представи или притужби буде обавештен. Представка или притужба на рад јавног тужиоца или запосленог, подноси се главном јавном тужиоцу, а на рад главног јавног тужиоца, непосредно вишем главном јавном тужиоцу.

Главни јавни тужилац дужан је да о основаности представке или притужбе писмено обавести подносиоца у року року од 30 дана, односно дужан је да га обавести о предузетим мерама. Такође, Главни јавни тужилац, може сачинити службену белешку у којој се констатује да подносилац злоупотребљава право на подношење притужбе уколико иста има претежно неразумну или увредљиву садржину, или уколико подносилац учестало подноси притужбе исте, или сличне садржине.

Право на приступ информацијама од јавног значаја грађани могу остварити кроз писани пријем информације и достављањем копија тражених докумената, као и кроз увид у документ који садржи тражену информацију. Тај увид је бесплатан и може се извршити у писарници Апелационог јавног тужилаштва у Новом Саду, код управитеља писарнице. Копија документа која садржи тражену информацију издаје се уз обавезу тражиоца да плати накнаду нужних трошкова израде копије.

Апелационо јавно тужилаштво без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтева обавештава тражиоца информације о поседовању информације, ставља му на увид документ који садржи тражену информацију, односно издаје му или упућује копију тог документа. Ако се захтев односи на информацију за коју се може претпоставити да је од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, односно угрожавање или заштиту здравља становништва и животне средине, тужилаштво ће обавестити тражиоца о поседовању те информације и ставити му на увид документ који садржи тражену информацију, односно издати му копију документа, најкасније у року од 48 сати.

У случају да тужилаштво није у могућности из оправданих разлога да у року од 15 дана од пријема захтева обавести тражиоца о поседовању информација или да му стави на увид документ који садржи информацију, или да му је изда, односно упутити

копију документа, дужно је да о томе најкасније у року од 7 дана од пријема захтева обавести тражиоца и одреди накнадни рок који не може бити дужи од 40 дана од пријема захтева.

Ако тужилаштво у целини или делимично одбије да обавести тражиоца о поседовању информације, не одговори му у прописаном року, одбије да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, или да му изда, односно упути копију документа, дужно је без одлагања, а најкасније у року од 15 дана да донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи. Против овог решења Апелационог јавног тужилаштва тражилац може изјавити жалбу Поверенику за информације од јавног значаја у року од 15 дана, од дана када му је достављено решење или други акт.

Поједини списи из предмета Апелационог јавног тужилаштва или предмети у којима главни јавни тужилац поступа, могу се дати на разматрање **само лицима која за то имају оправдани интерес**. Овим лицима се може дати фотокопија списка уз дозволу главног јавног тужиоца или јавног тужиоца кога он одреди. **Разматрање и копирање списка предмета** врши се под контролом запосленог у писарници, а грађани су дужни да надокнаде трошкове и нужне издатке настале разматрањем или фотокопирањем списка предмета, према тарифи коју прописује Министарство надлежно за правосуђе. Запослени у писарници могу на основу података из уписника давати, само обавештења на које их овласти главни јавни тужилац или јавни тужилац кога он одреди.

Јавна тужилаштва су такође дужна да од грађана **примају поднеске, или на записник узимају кривичне пријаве, предлоге и друге изјаве**, ради предузимања радњи на које су овлашћени. Исто тако дужна су да од грађана примају молбе, притужбе, предлоге и друге поднеске, којима се обраћају јавном тужилаштву ради заштите и ефикасног остварења својих права.

Пријем кривичних пријава које Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду може поднети било које лице и то писаним путем, телефоном, електронском поштом или усмено на записник. Тужилаштво ће по пријему кривичне пријаве, исту, без одлагања, проследити на поступање надлежном основном или вишем јавном тужилаштву. Писана кривична пријава може се непосредно предати у писарницу Апелационог јавног тужилаштва, а може се послати и поштом. Кривична пријава може се поднети и на записник, усмено у просторијама тужилаштва, на тај начин што ће садржину кривичне пријаве саопштити дежурном јавном тужиоцу, који потом сачињава записник о пријему кривичне пријаве, те га без одлагања, прослеђује на поступање надлежном основном или вишем јавном тужилаштву.

Међутим, имајући у виду да Апелационо јавно тужилаштво не поступа у првом степену по кривичним пријавама и не спроводи предистражни и истражни поступак, то је подношење кривичне пријаве целисходније и брже

учинити директно у Основном или Вишем јавном тужилаштву, која се налазе у директној вези са органима унутрашњих послова.

Информације које Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду пружа странкама, могу се затражити писменим путем на адресу јавног тужилаштва: Зграда Апелационог суда у Новом Саду, улица Сутјеска број 3, V спрат, на e-mail адресу uprava@novisad.apjt.rs или на контакт телефон 021/4876-521.

Писарница Апелационог јавног тужилаштва, где се грађани могу распитати о поднетим пријавама, поднесцима, притужбама или кривичним пријавама, налази се у згради Апелационог суда у Новом Саду, у улици Сутјеска број 3, у на V спрату, контакт телефон 021/4876-522.

Пријем грађана, који у Апелационо јавно тужилаштво у Новом Саду долазе без позива, врши се уторком и четвртком, у временском периоду од 12,00 до 14,00 часова, у канцеларији бр. 511, а дежурни јавни тужилац вршиће пријем грађана, обављаће разговор са истима и давати им обавештења.

Грађани могу и путем телефона број 021/4-876-521 заказати пријем у тужилаштву.